

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ

Dosar nr. 41901/3/2016
(522/2017)

ÎNCHIEIERE

Ședința publică de la 6 decembrie 2018

Curtea compusă din:

PREȘEDINTE -
JUDECĂTOR -
GREFIER -
* * * * *

MINISTERUL PUBLIC – PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE
CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE – DNA - reprezentat de procuror

Pe rol, soluționarea apelului declarat de **inculpatul** împotriva sentinței penale nr. 75 din 12.01.2017 pronunțată de Tribunalul București - Secția I Penală în dosarul nr. 41901/3/2016.

La apelul nominal făcut în ședință publică, s-a prezentat apelantul inculpat, personal și asistat de apărător ales, avocat în baza împuternicirii avocațiale emisă de Baroul București - Cabinet Individual.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează Curții că prin adresa nr. 8851 din 5.11.2018, Curtea Constituțională a comunicat că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 485 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu în Dosarul nr.41901/3/2016 (522/2017) al Curții de Apel București — Secția I Penală face obiectul Dosarului nr.2108D/2017 al Curții Constituționale, aflat în faza premergătoare ședinței de dezbateri, urmând ca după întocmirea raportului să fie stabilit termenul de judecată.

Curtea revine asupra măsurii dispusă în data de 16 martie 2017, reținând toate circumstanțele cauzei și în urma analizării a deciziei nr. 5/2017 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care cuprinde formulări contradictorii și pune în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în sensul interpretării dispozițiilor art. 485 alin. 1 Cod procedură penală cu privire la soluțiile pe care le poate dispune instanța.

Reprezentatul Ministerului Public, având cuvântul, arată că își menține concluziile formulate la termenul de judecată din data de 9 martie 2017, pentru argumentele pe care le va expune în continuare.

Analizând textul art. 485 alin. 1 lit. a Cod procedură penală, opinează că nu poate fi identificată vreo problemă de drept, vreo chestiune care să ducă la o necesitate a unei aprecieri de către Înalta Curte de Casație și Justiție pentru că textul este foarte simplu, analizându-l și prin comparație cu vechea formă a acestui articol, astfel cum a fost în vigoare până în anul 2016. Ar putea fi o problemă, dar de neconstituționalitate, care s-ar putea rezolva favorabil pentru inculpat.

Pe de altă parte, nu consideră oportună această sesizare pentru că există o diferență și, totodată, o asemănare între chestiunea de drept și recursul în interesul legii.

Asemănarea este că decizia este obligatorie pentru instanțe, iar deosebirea este că, în timp ce recursul în interesul legii este soluționat de toți judecătorii din cadrul secției, chestiunea de drept este soluționată de către un număr foarte restrâns de judecători, respectiv șapte, care decid cu privire la existența unei probleme de drept și la modul în care aceasta va trebui să fie urmată de către toate instanțele de judecată. Si din acest punct de vedere nu opinează că ar trebui analizată această chestiune drept o chestiune de drept de către un complet specializat din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pentru argumentul principal, în sensul că nu identifică o problemă de drept din modul de redactare a textului, ci, mai degrabă, o problemă de neconstituționalitate, apreciată că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Apărătorul apelantului inculpat, având cuvântul, arată că ar dori ca dosarul să fie soluționat la prezentul termen de judecată motivat de faptul că inculpatul se află într-o tensiune permanentă. A înțeles poziția instanței și solicită, astfel cum a făcut-o prin cererile formulate anterior și atașate la dosarul cauzei, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării problemei ce a fost pusă în discuție. În continuare, susține că există o problemă de drept și necesită o dezlegare. Față de cele expuse, arată că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, fiind îndeplinite toate condițiile formal cerute de art. 476 alin. 1 Cod penal.

De asemenea, solicită suspendarea cauzei odată cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție până la momentul la care va fi dată decizia de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Curtea rămâne în pronunțare asupra chestiunii puse în discuție la acest termen de judecată.

CURTEA,

Analizând actele și lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, motivat de faptul că:

1. Curtea de Apel București este investită cu judecarea cauzei în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art.551 pct.4 și art.552 alin.1 din Codul de procedură penală, care prevăd că hotărârea pronunțată de această instanță, fie în sensul respingerii, fie în sensul admiterii apelului cu care a fost sesizată, este definitivă.

2. În speță, Curtea a fost sesizată cu o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă în aplicarea dispozițiilor art. 480-485 din Codul de procedură penală instanța de judecată poate, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, să intervină asupra individualizării pedepsei cu privire la care procurorul și inculpatul au ajuns la un acord, cu consecințe directe asupra reducerii pedepsei.

3. Asupra acestei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art.474 și, respectiv art.477 din Codul de procedură penală, deși cu privire la acordul de recunoaștere a vinovăției au existat și anterior sesizări, sub alte aspecte, fără însă a lămuri în mod explicit problema supusă analizei. (Decizia nr. 25/17.11.2014 pronunțată în interpretarea dispozițiilor art. 480-485 din Codul de procedură penală, Decizia nr.5/20.03.2017 pronunțată în interesul legii în

interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală).

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin sentința penală nr. 75 din 12.01.2017, Tribunalul București - Secția I Penală a dispus:

În baza art.485 alin.1 lit.a rap. la art.396 alin.2 C.p.p admite acordul de recunoaștere a vinovăției încheiat de Parchetul de pe lângă ICCJ-DNA cu inculpatul, cercetat pentru săvârșirea infracțiunilor de dare de mită prev. de art.290 alin.1 Cp rap.la art.6 din Legea nr.78/2000, cumpărare de influență prev. de art.292 alin.1 Cp rap. la art.6 din Legea nr.78/2000 și trafic de influență prev. de art.291 alin.1 Cp rap. la art.6 din Legea nr.78/2000, cu aplic.art.38 alin.1 Cp, obiect al cauzei penale nr.286/P/2016.

În baza art.290 alin.1 Cp rap.la art.6 din Legea nr.78/2000 condamnă pe inculpatul la pedeapsa de 2 ani si 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de dare de mită.

În baza art.292 alin.1 Cp rap.la art.6 din Legea nr.78/2000 condamnă pe inculpatul, la pedeapsa de 2 ani închisoare pentru de săvârșirea infracțiunii de cumpărare de influență.

În baza art. 67 alin.2 C.pen. rap. la art. 66 alin. 1 C.pen. aplică inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev.de art.66 alin.1 lit.a si b Cp respectiv exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat pe o perioada de 1 an de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

În baza art.65 alin.1 raportat la art.66 alin.1 lit.a si b Cp interzice inculpatului ca pedeapsa accesorie exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art.291 alin.1 Cp rap.la art.6 din Legea nr.78/2000 condamnă pe inculpatul, la pedeapsa de 2 ani si 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență.

În baza art. 38 alin.1 Cp si art.39 alin.1 lit.b Cp contopește pedepsele aplicate inculpatului urmând sa îi fie aplicată pedeapsa cea mai grea, respectiv 2 ani si 6 luni închisoare, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite (pedeapsa de 2(doi) ani închisoare si pedeapsa de 2 (doi) ani si 6 (șase) luni închisoare), inculpatul având în final de executat o pedeapsă rezultantă de 4 ani închisoare și pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev.de art.66 alin.1 literele a si b Cp pe o perioada de 1 an, ce urmează a fi executată, conform art. 68 alin. 1 lit.c Cod penal, de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare , potrivit disp.art. 45 alin.1 Cp.

În conformitate cu art. 404 alin. 5 C.p.p rap. la art.45 alin.5 Cp persoana condamnată este lipsită de exercițiul drepturilor prev. de art. 66 alin. 1 literele a si b Cp Cod penal, pedeapsa accesorie executându-se de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe si până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale, potrivit disp. art.65 Cp.

În baza art. 404 alin. 4 lit. b C.p.p si art. 399 alin. 1 C.p.p menține starea de arest la domiciliu a inculpatului.

În conformitate cu disp. art. 404 alin. 4 lit. a C.p.p și art. 72 alin. 1 Cod penal deduce din pedeapsa aplicată perioada în care inculpatul a fost reținut și arestat preventiv, respectiv de la 23.08.2016 la 19.11.2016 (perioada arest preventiv) si de la 19.11.2016 la zi (perioada arest la domiciliu).

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut, în esență, că în perioada aprilie – iunie 2016, inculpatul i-a promis martorului denunțător un procent de 5% din sumele alocate de Ministerul Sănătății către Spitalul Săpoca (pentru construirea unei stații de epurare) si către Spitalul Petroșani (pentru dotarea cu echipamente medicale), iar la data de 28.04.2016 i-a remis acestuia suma de 125.000 lei (reprezentând un procent de 5% din suma deja alocată Spitalului Săpoca pentru realizarea stației de epurare) în legătură cu atribuțiile de serviciu ale martorului legate de semnarea, în calitate de secretar general al Ministerului Sănătății si ordonator principal de credite, a alocărilor bugetare către aceste spitale; s-a mai reținut că în perioada aprilie – iulie 2016, inculpatul i-a promis martorului denunțător un procent de 5% din sumele alocate de Ministerul Sănătății către Spitalul Săpoca (pentru construirea unei stații de epurare) si către Spitalul Petroșani (pentru dotarea cu echipamente medicale), iar la data de 28.04.2016 i-a remis acestuia suma de 125.000 lei (reprezentând un procent de 5% din suma deja alocată Spitalului Săpoca pentru realizarea stației de epurare), pentru ca martorul sa își exercite influența deținută asupra persoanelor responsabile din cadrul Ministerul Sănătății pentru a-i determina sa semneze alocările bugetare către aceste spitale iar în luna aprilie 2016, în cadrul unor întâlniri cu, manager al Spitalului Sapoca, inculpatul i-a cerut și a primit de la acesta suma de 200.000 de lei (în două tranșe de câte 100.000 de lei) promițându-i că va da aceste sume de bani persoanelor responsabile din Ministerul Sănătății, în vederea asigurării suplimentării fondurilor necesare finalizării edificării unei stații de epurare la Spitalul Săpoca.

Împotriva sentinței penale nr. 75 din 12.01.2017 pronunțată de Tribunalul București - Secția I Penală inculpatul a declarat apel, care a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel București – Secția I Penală la data de 16 februarie 2017.

În motivarea apelului, inculpatul a solicitat în principal reducerea și schimbarea modalității de executare a pedepsei, față de toate circumstanțele reale și personale.

În cursul judecării apelului, la termenul de judecată din data de 16 martie 2017, apărătorul ales al inculpatului a formulat în scris și a susținut oral o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în legătură cu interpretarea și aplicarea prevederilor art. **485 alin. 1 lit. a C.p.p.**, în sensul de a se da o dezlegare de principiu chestiunii vizând posibilitatea judecătorului sesizat cu acordul de recunoaștere a vinovăției, de a proceda la

reindividualizarea pedepsei stabilite prin acord.

Prin încheierea din data de 16.03.2017, Curtea a respins cererea inculpatului reținând în esență că nu este îndeplinită una dintre condițiile de admisibilitate, apreciind, la acel moment, că interpretarea normelor de drept incidente nu ridică vreo dificultate.

A invocat însă, din oficiu, excepția de neconstituționalitate a disp. art. 485 alin. 1 lit. a C.p.p., apreciind că acestea contravin prevederilor art. 1 alin. 4 și 5 din Constituție, care garantează principiul separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale și respectiv obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, după cum contravin și prevederilor art. 126 alin. 1 din Constituție, care statuează că justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești.

De la data sesizării 16.03.2017, Curtea Constituțională nu s-a pronunțat asupra excepției, cauza suferind amânări succesive, din răspunsurile Curții rezultând că soluționarea excepției se află în faza efectuării raportului.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept au fost exprimate astfel:

1. Apelantul inculpat a susținut că sunt îndeplinite formal condițiile pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție. A menționat că prin decizia nr. 25/2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că cererea inculpatului privind o nouă individualizare a pedepsei stabilite este admisibilă, constatând astfel că în favoarea inculpatului se pot reține circumstanțele atenuante prevăzute de art. 74-75 Cod penal în acordul de recunoaștere. A făcut trimitere la practica judiciară(sentința penală nr. 776/20.12.2016 a Tribunalului Argeș pronunțată în dosarul nr. 6294/109/2016,(ulterioară Deciziei nr. 25/17.11.2014 pronunțată în interpretarea dispozițiilor art. 480-485 din Codul de procedură penală), respectiv sentința penală nr. 619/2014 a Curții de Apel Cluj, anterioară deciziei suscitată), prin care instanțele au apreciat că pot reindividualiza pedepsele cu privire la care procurorul și inculpatul au ajuns la un acord(în sens favorabil inculpatului). Astfel, a apreciat că acest text este doar aparent clar pentru că există soluții în sensul în care judecătorul a procedat la reindividualizarea pedepsei. Din acest punct de vedere, a arătat că sunt îndeplinite toate condițiile cerute de art. 475 Cod procedură penală, există practică contradictorie și revine Înaltei Curți de Casație și Justiție rolul să dezlege această chestiune, în sensul de a stabili dacă judecătorul chemat în soluționarea acordului de recunoaștere a vinovăției poate sau nu să intervină asupra pedepsei stabilite prin acord.

2. Reprezentantul Ministerului Public a susținut că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile întrucât nu există o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, opinia Pachetului fiind în sensul că dispozițiile art. 475 C.p.p. sunt suficient de clare. A mai arătat că Decizia în interesul legii (nr. 5/2017) este obligatorie pentru instanțe iar la pronunțarea acesteia au participat toți judecătorii din cadrul secției penale în timp ce chestiunea de drept soluționată în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este rezultatul deliberării de către

un număr restrâns de judecători. A mai invocat că în speță ar putea fi incidentă o chestiune de neconstituționalitate, așa cum și Curtea a apreciat și a procedat la sesizarea Curții Constituționale.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță

ART. 478

Titularii acordului de recunoaștere a vinovăției și limitele acestuia

(1) În cursul urmăririi penale, după punerea în mișcare a acțiunii penale, inculpatul și procurorul pot încheia un acord, ca urmare a recunoașterii vinovăției de către inculpat.

(2) Efectele acordului de recunoaștere a vinovăției sunt supuse avizului procurorului ierarhic superior.

(3) Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi inițiat atât de către procuror, cât și de către inculpat.

(4) Limitele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se stabilesc prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior.

(5) Dacă acțiunea penală s-a pus în mișcare față de mai mulți inculpați, se poate încheia un acord de recunoaștere a vinovăției distinct cu fiecare dintre aceștia, fără a fi adusă atingere prezumției de nevinovăție a inculpaților pentru care nu s-a încheiat acord.

(6) Inculpații minori pot încheia acorduri de recunoaștere a vinovăției, cu încuviințarea reprezentantului lor legal, în condițiile prezentului capitol.

ART. 479

Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției

Acordul de recunoaștere a vinovăției are ca obiect recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește felul și cuantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei.

ART. 480

Condițiile încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) Acordul de recunoaștere a vinovăției se poate încheia numai cu privire la infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani.

(2) Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie atunci când, din probele administrate, rezultă suficiente date cu privire la existența faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și cu privire la vinovăția inculpatului. La încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, asistența juridică este obligatorie.

(3) *** Abrogat

(4) Inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei amenzii. Pentru inculpații minori se va ține seama de aceste aspecte la alegerea măsurii educative; în cazul măsurilor educative privative de libertate, limitele perioadelor pe care se dispun aceste măsuri, prevăzute de lege, se reduc cu o treime.

ART. 481

Forma acordului de recunoaștere a vinovăției

- (1) Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie în formă scrisă.
- (2) În situația în care se încheie acord de recunoaștere a vinovăției, procurorul nu mai întocmește rechizitoriu cu privire la inculpații cu care a încheiat acord.

ART. 482

Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde:

- a) data și locul încheierii;
- b) numele, prenumele și calitatea celor între care se încheie;
- c) date privitoare la persoana inculpatului, prevăzute la art. 107 alin. (1);
- d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului;
- e) încadrarea juridică a faptei și pedeapsa prevăzută de lege;
- f) probele și mijloacele de probă;
- g) declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală;
- h) felul și quantumul, precum și forma de executare a pedepsei ori soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat;
- i) semnăturile procurorului, ale inculpatului și ale avocatului.

ART. 483

Sesizarea instanței cu acordul de recunoaștere a vinovăției

(1) După încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, procurorul sesizează instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond și trimite acesteia acordul de recunoaștere a vinovăției, însoțit de dosarul de urmărire penală.

(2) În situația în care se încheie acordul numai cu privire la unele dintre fapte sau numai cu privire la unii dintre inculpați, iar pentru celelalte fapte sau inculpați se dispune trimiterea în judecată, sesizarea instanței se face separat. Procurorul înaintează instanței numai actele de urmărire penală care se referă la faptele și persoanele care au făcut obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției.

(3) În cazul în care sunt incidente dispozițiile art. 23 alin. (1), procurorul înaintează instanței acordul de recunoaștere a vinovăției însoțit de tranzacție sau de acordul de mediere.

ART. 484

Procedura în fața instanței

(1) Dacă acordului de recunoaștere a vinovăției îi lipsește vreuna dintre mențiunile prevăzute la art. 482 sau dacă nu au fost respectate condițiile prevăzute la art. 483, instanța dispune acoperirea omisiunilor în cel mult 5 zile și sesizează în acest sens conducătorul parchetului care a emis acordul.

(2) La termenul fixat se citează inculpatul, celelalte părți și persoana vătămată. Instanța se pronunță asupra acordului de recunoaștere a vinovăției prin sentință, în ședință publică, după ascultarea procurorului, a inculpatului și avocatului acestuia, precum și, dacă sunt prezente, a celorlalte părți și a persoanei vătămate.

ART. 485

Soluțiile instanței

(1) Instanța, analizând acordul, pronunță una dintre următoarele soluții:

- a) admite acordul de recunoaștere a vinovăției și pronunță soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480 - 482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului;
- b) respinge*) acordul de recunoaștere a vinovăției și trimite dosarul procurorului în vederea continuării urmăririi penale, dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 480 - 482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului, sau

dacă apreciază că soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat este nelegală sau nejustificat de blândă în raport cu gravitatea infracțiunii sau periculozitatea infractorului.

(2) Instanța poate admite acordul de recunoaștere a vinovăției numai cu privire la unii dintre inculpați.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), instanța se pronunță din oficiu cu privire la starea de arest a inculpaților.

(4) Dispozițiile art. 396 alin. (9), art. 398 și art. 399 se aplică în mod corespunzător.

*) Prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5/2017 s-a admis recursul în interesul legii și, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, s-a stabilit că retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției.

ART. 486

Soluționarea acțiunii civile

(1) În cazul în care instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța ia act de aceasta prin sentință.

(2) În cazul în care instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. În această situație, hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile.

ART. 487

Cuprinsul sentinței

Sentința cuprinde în mod obligatoriu:

- a) mențiunile prevăzute la art. 370 alin. (4), art. 403 și 404;
- b) fapta pentru care s-a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției și încadrarea juridică a acesteia.

ART. 488

Calea de atac

(1) Împotriva sentinței pronunțate potrivit art. 485 și 486, procurorul, inculpatul, celelalte părți și persoana vătămată pot declara apel, în termen de 10 zile de la comunicare.

(2) Apelul poate fi declarat în condițiile art. 409, care se aplică în mod corespunzător.

(3) La soluționarea apelului se citează părțile și persoana vătămată.

(4) Instanța de apel pronunță una dintre următoarele soluții:

a) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este tardiv sau inadmisibil ori nefondat;

b) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost admis și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit art. 485 și 486, care se aplică în mod corespunzător;

c) admite apelul, desființează sentința prin care acordul de recunoaștere a fost respins, admite acordul de recunoaștere a vinovăției, dispozițiile art. 485 alin. (1) lit. a) și art. 486 aplicându-se în mod corespunzător.

ART. 396

Rezolvarea acțiunii penale

(1) Instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal.

(2) Condamnarea se pronunță dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

(3) Renunțarea la aplicarea pedepsei se pronunță în condițiile art. 80 - 82 din Codul penal.

(4) Amânarea aplicării pedepsei se pronunță în condițiile art. 83 - 90 din Codul penal.

(5) Achitarea inculpatului se pronunță în cazul prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. a) - d).

(6) Încetarea procesului penal se pronunță în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. e) - j).

(7) Dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 și se constată, ca urmare a continuării procesului, că sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a) - d), instanța de judecată pronunță achitarea.

(8) Dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 și se constată că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 lit. a) - c), instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal.

(9) În cazul în care, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, față de inculpat s-a luat măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune sau s-a dispus înlocuirea unei alte măsuri preventive cu măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune și inculpatul este condamnat la pedeapsa amenzii, instanța dispune plata acesteia din cauțiune, potrivit dispozițiilor art. 217.

ART. 2

Legalitatea

procesului

penal

Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege.

ART. 3

Separarea funcțiilor judiciare

(1) În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

a) funcția de urmărire penală;

b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;

c) funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată;

d) funcția de judecată.

(2) Funcțiile judiciare se exercită din oficiu, în afară de cazul când, prin lege, se dispune altfel.

(3) În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. b), care este compatibilă cu funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată.

(4) În exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată.

(5) Asupra actelor și măsurilor din cadrul urmăririi penale, care restrâng drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei, dispune judecătorul desemnat cu atribuții în acest sens, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(6) Asupra legalității actului de trimitere în judecată și probelor pe care se bazează acesta, precum și a legalității soluțiilor de netrimiteri în judecată se pronunță judecătorul de cameră preliminară, în condițiile legii.

(7) Judecata se realizează de către instanță, în complete legal constituite.

ART. 8

Caracterul echitabil, termenul rezonabil al procesului penal

Organele judiciare au obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea

garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil.

2. Prezentarea jurisprudenței propriiei instanțe:

În jurisprudența Curții de Apel București, nu au fost identificate hotărâri în care să fi fost analizată în mod explicit chestiunea în discuție, hotărârile pronunțate fiind fie în sensul admiterii acordului în sensul stabilit de procuror și inculpat fie în sensul respingerii pentru motivele prevăzute de lege și cauza trimisă procurorului pentru continuarea urmăririi penale.

Deși la termenul din data de 16.03.2017, Curtea a apreciat că textul art. 485 C.p.p. nu creează o problemă de interpretare, ci una de neconstituționalitate și a considerat că poate pronunța o soluție în cauză, (sesizând Curtea Constituțională), după pronunțarea Deciziei în interesul legii nr. 5/2017 de către Î.C.C.J., constată că a devenit neclar modul în care instanța de judecată poate dispune o altă soluție (mai blândă) decât cea cu privire la care inculpatul și procurorul au ajuns la un acord.

3. Opinia motivată a completului de judecată.

Opinia Curții asupra chestiunii de drept invocate este în sensul că dispozițiile art. 485 alin. 1 lit. a C.p.p. trebuie interpretate în sensul în care permit instanței de judecată învestite cu judecarea acordului de recunoaștere a vinovăției să intervină asupra sancțiunii cu privire la care procurorul și inculpatul au ajuns la un acord.

Acordul de recunoaștere a vinovăției constituie o procedură specială, care implică în faza de urmărire penală, manifestarea de voință a inculpatului și a procurorului, în urma căreia se încheie un acord între aceștia. Acesta apare astfel ca un "element de justiție negociată", căci felul, cuantumul și modul de executare a pedepsei se stabilesc prin negociere între procuror și inculpat, instanța neputând, aparent, cu ocazia verificării acordului, să aplice o altă soluție decât cea asupra căreia s-a ajuns la acord (deoarece inculpatul are oportunitatea de a negocia cu procurorul condițiile acordului său, participând astfel la procesul decizional de stabilire a pedepsei).

Disp. art. 485 alin. 1 lit. a C.p.p. prevăd că instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și pronunță soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord, dacă sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 480-482 cu privire la toate faptele reținute în sarcina inculpatului, care au făcut obiectul acordului.

Din modul de reglementare al acestei dispoziții s-ar putea înțelege că instanța de judecată nu poate dispune o altă soluție decât aceea stabilită prin acord (cu excepția situației în care constată că nu au fost respectate dispozițiile legale sau soluția este nejustificat de blândă în raport cu gravitatea infracțiunii sau pericolozitatea infractorului).

Decizia nr. 5/2017 a statuat, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 485 alin. (1) lit. b) teza I din Codul de procedură penală, că retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) din Codul de procedură penală, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției.

În considerentele acestei decizii, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat - între altele - că un asemenea drept (al inculpatului de a-și retrage consimțământul relativ la stabilirea pedepsei) nu este de esența procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției întrucât acesta este rezultatul negocierii și consensului dintre procuror și inculpat, niciunul dintre titularii acordului neputând cere aplicarea altor dispoziții în afara celor convenite și consfințite prin acord, în situația contrară nemaifiind respectată condiția desfășurării judecății în procedură necontradictorie.

Pe de altă parte însă, în aceleași considerente, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că “în procedura de judecată necontradictorie nu se administrează probe noi și nici nu se readministrează probele de la urmărirea penală, iar pentru că inculpatul nu poate solicita o pedeapsă mai ușoară nu se justifică nici administrarea de probe în circumstanțiere, **instanța având posibilitatea să pronunțe o pedeapsă mai blândă exclusiv prin examinarea probelor de la urmărirea penală**”.

S-ar reține astfel că instanța de judecă are posibilitatea ca pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale să revină asupra pedepsei cu privire la care s-a ajuns la acord.

Chiar dacă din analiza coroborată a considerentelor se poate desprinde ideea că instanța nu poate interveni asupra sancțiunii, Curtea apreciază că este necesară pronunțarea asupra acestei chestiuni în mod explicit (ținând seama și de susmenționatele sentințe de speță, prin care instanțele s-au pronunțat în mod diferit), cu atât mai mult cu cât decizia în interesul legii a pornit de la altă bază de analiză (posibilitatea retractării consimțământului de către inculpat) și având în vedere și confuzia creată din lecturarea paragrafelor citate din considerentele deciziei.

Curtea apreciază că este de esența funcției judiciare posibilitatea instanței de judecată de a analiza sancțiunea și din perspectiva temeiniciei, altminteri aceasta ar fi lipsită de substanță în componenta sa vizând individualizarea pedepsei, impunând judecătorului să consfințească exclusiv soluția cu privire la care procurorul și inculpatul au ajuns la un acord. Analiza criteriilor în raport de care se stabilește sancțiunea, cele prev. de art. 74 C.p. este de esența puterii instanței de judecată presupunând cuantificarea tuturor circumstanțelor săvârșirii faptelor, după cum și ale circumstanțelor personale ale făptuitorului și în final stabilirea pedepsei.

Excluzând judecătorul de la posibilitatea unei proprii analize sub aspectele amintite transferă, practic, dreptul dar și obligația instanței de judecată de a stabili pedeapsa către procuror, ceea ce este similar cu înlăturarea judecătorului de la realizarea justiției, contravenind astfel și dispozițiilor constituționale care prevăd că justiția se realizează prin instanțele de judecată și impun separarea puterilor în stat.

Reamintește că și din interpretarea art. 3 din Codul de procedură penală care prevede separația funcțiilor judiciare rezultă că numai judecătorul este cel care are căderea legală de a aplica o pedeapsă între limitele prevăzute de lege.

În susținerea opiniei sale, Curtea face trimitere și la considerentele Deciziei nr. 25/2014 a I.C.C.J. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, pronunțată anterior modificării disp. art. 485 alin. 1 lit. a C.p.p., care, statuând că nu era posibilă reținerea de către procuror a disp. art. 396 alin. 10 C.p.p. (vizând reducerea limitelor de pedeapsă cu 1/3) în cadrul procedurii acordului, a motivat și că negocierea dintre procuror și inculpat are ca obiect alegerea uneia dintre sancțiunile alternative și stabilirea unei pedepse între minimul și maximul prevăzute de lege, ce implică, din partea procurorului, luarea în considerare a criteriilor de individualizare prevăzute de art. 74 din Codul penal. S-a arătat însă că aceasta nu echivalează cu o veritabilă operațiune de individualizare a pedepsei, ci cu o propunere adresată instanței, deoarece acordul este supus cenzurii instanței de judecată, aceasta fiind cea care, în final, potrivit art. 483-487 din Codul de procedură penală, va stabili pedeapsa în urma evaluării tuturor criteriilor de individualizare (putând să aplice chiar un alt tratament sancționator, fără să creeze însă pentru inculpat o situație mai grea decât cea stabilită prin acordul încheiat între procuror și inculpat).

Chiar dacă ulterior acesteia, dispozițiile legale s-au modificat prin consacrarea explicită a posibilității acordate procurorului de aplica disp. art. 396. alin. 10 C.p.p. privind reducerea limitelor de pedeapsă cu 1/3, (alin. 4 al art. 480 fiind introdus prin O.U.G. 18/2016), considerentele deciziei nu sunt mai puțin valabile sub aspectul dreptului și obligației instanței de judecată de a interveni asupra pedepsei.

V. Dispozițiile completului de judecată

Față de considerentele anterior expuse, se va dispune, în temeiul art.476 alin.1 rap. la art.475 din Codul de procedură penală, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept anterior menționate.

Întrucât cauza a suferit până în prezent amânări succesive și nu sunt de administrat alte probe, constată că se impune suspendarea judecării cauzei până la momentul pronunțării asupra chestiunii de drept, conform art.476 alin.2 teza a II-a din același cod.

PENTRU ACESTE MOTIVE

D I S P U N E :

În temeiul art.476 alin.1 rap. la art.475 din Codul de procedură penală, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:” dacă în aplicarea dispozițiilor art. 480-485 din Codul de procedură penală instanța de judecată poate, în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, să intervină asupra individualizării pedepsei cu privire la care procurorul și inculpatul au ajuns la un acord, cu consecințe directe asupra reducerii pedepsei?”

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 06 decembrie 2018.

Președinte,

Judecător,

Grefier,